

แนวการจัดการเรียนการสอน

การสอนอ่านแจกและการสะกตคำสามารถดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ ๑ อ่านคำ

การอ่านเป็นคำและให้นักเรียนรู้ความหมายของคำที่อ่าน ควรเริ่มสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ๓ เพื่อให้ นักเรียนฝึกจำคำ ฝึกสังเกตรูปคำ เช่น คำว่า พ่อ แม่ พี่ น้อง เพื่อน โรงเรียน เป็นต้น ซึ่งนักเรียนจะสามารถ จำคำและจับคำคู่กับภาพเพื่อแสดงความหมายของคำได้ ครูอาจจะให้นักเรียนนำคำที่อ่านแต่งประโยค ปากเปล่าได้ เมื่อนักเรียนเรียนมากขึ้นและจำคำได้มากขึ้นจึงเริ่มสอนแจกลูกสะกตคำ

ขั้นที่ ๒ อ่านประโยค

การสอนภาษาควรให้นักเรียนอ่านประโยคสั้นๆ เพื่อให้สัมพันธ์กับภาษาพูดในชีวิตประจำวัน และให้นักเรียนได้เห็นประโยคของภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน เช่น

อา
อา มา
อา มา หา ตา
อา พา มา สูดา มา หา ตา

ในการสอนอ่านครูควรสนทนาถึงความหมายของประโยคที่ให้นักเรียนอ่านโดยใช้คำถาม เช่น

- อาเป็นใคร (น้องของพ่อ)
- อามาหาใคร (ตา)
- อาพาใครมาหาตา (สูดา)

ขั้นที่ ๓ อ่านแจกลูกสะกตคำ

เมื่อนักเรียนคุ้นเคยกับคำที่อ่านพอสมควร อาจให้นักเรียนสังเกตรูปคำที่อ่าน โดยให้อ่านคำ ที่ประสมสระอา โดยการอ่านเป็นคำและอ่านแจกลูกคำ ดังนี้

๓.๑ อ่านคำ

อา มา หา ตา

๓.๒ อ่านสะกตคำ

อ-า-อา	อ่านว่า	ออ-อา-อา
ม-า-มา	อ่านว่า	มอ-อา-มา
ห-า-หา	อ่านว่า	หอ-อา-หา
ต-า-ตา	อ่านว่า	ตอ-อา-ตา
อา มา หา ตา		

๓.๓ ให้นักเรียนสังเกตรูปร่างและตำแหน่งของสระอา โดยใช้คำถาม เช่น

- สระอา มีรูปร่างเหมือนกับอะไร
- สระอา เขียนอยู่ตำแหน่งใดของพยัญชนะ

๓.๔ ให้นักเรียนอ่านแบบแจกลูกคำ ครูนำอ่านโดยอาจใช้บัตรคำ หรือของเล่นประสมคำ เป็นสื่อประกอบการอ่าน

ก-า-กา
ข-า-ขา
ค-า-คา
ง-า-งา
จ-า-จา

ตั้งนี้

๓.๕ อ่านแจกลูกแบบไม่เห็นคำ อาจใช้วิธีออกเสียงพยัญชนะต้นและให้นักเรียนอ่านแจกลูกสระอา

ครูออกเสียง	ก	นักเรียนแจกลูก	ก-า-กา
ครูออกเสียง	ข	นักเรียนแจกลูก	ข-า-ขา
ครูออกเสียง	ค	นักเรียนแจกลูก	ค-า-คา
ครูออกเสียง	ง	นักเรียนแจกลูก	ง-า-งา
ครูออกเสียง	จ	นักเรียนแจกลูก	จ-า-จา

ขั้นที่ ๔ สร้างคำใหม่

๔.๑ นักเรียนคิดหาคำที่ประสมสระอาแล้วบอกหรือเขียนคำบนกระดานดำ หรือให้ครูช่วยเขียนคำให้

๔.๒ นักเรียนอ่านและสะกดคำที่เขียนบนกระดานดำอีกครั้ง

ขั้นที่ ๕ แต่งประโยค

เป็นการนำคำใหม่ไปใช้แต่งประโยค โดยให้นักเรียนนำคำที่คิดขึ้นไปแต่งประโยคตามความคิด
ของนักเรียนเอง เช่น

อา หา ยา	ตา ทา ยา
อา พา ตา ไป หา ยา	กา มี ตา
ตา กา สีดำ	

ตัวอย่างการสอนอ่านแจกลูกสะกดคำสำหรับคำที่มีลักษณะต่าง ๆ

๑. คำที่มีสระอยู่หน้าพยัญชนะ เช่น เก ใจ โต ไป เป็นต้นให้อ่านออกเสียงพยัญชนะก่อนสระเสมอ ดังนี้

ก-เอ-เก	ออกเสียงว่า	กอ-เอ-เก
จ-ไ-ใจ	ออกเสียงว่า	จอ-ไ-ใจ
ต-โ-โต	ออกเสียงว่า	ตอ-โ-โต
ป-ไ-ไป	ออกเสียงว่า	ปอ-ไ-ไป

๒. คำที่เป็นสระลดรูปหรือสระเปลี่ยนรูป เช่น กั้น คน ขวด เดิน เต็ม เป็นต้นให้อ่านเสียงสระแม้ว่าจะไม่เห็น
รูปสระ เช่น

ก-ะ-น-กั้น	ออกเสียงว่า	กอ-อะ-นอ-กั้น
ค-โ-ะ-น-คน	ออกเสียงว่า	คอ-โอะ-นอ-คน
ข-ัว-ด-ขวด	ออกเสียงว่า	ขอ-อัว-ดอ-ขวด
ดอ-เ-อ-น-เดิน	ออกเสียงว่า	ดอ-เออ-นอ-เดิน
ต-เ-ะ-ม-เต็ม	ออกเสียงว่า	ตอ-เอะ-มอ-เต็ม

หมายเหตุ คำที่เป็นสระลดรูป อาจอ่านสะกดคำในแบบอื่นได้ดังนี้

กั้น		
แบบที่ ๑	ออกเสียงว่า	กอ-อะ-นอ-กั้น
แบบที่ ๒	ออกเสียงว่า	กอ-ไม้หันอากาศ-นอ-กั้น
คน		

๓. คำควบกล้ำ เช่น กราว คลอง พราว กวาง อ่านตามรูปคำที่ปรากฏ

กราว	ออกเสียงว่า	กอ-รอ-อา-วอ-กราว
คลอง	ออกเสียงว่า	คอ-ลอ-ออ-งอ-คลอง
พราว	ออกเสียงว่า	พอ-รอ-อา-วอ-พราว
กวาง	ออกเสียงว่า	กอ-วอ-อา-งอ-กวาง

หมายเหตุ อาจออกเสียงตัวควบพร้อมกัน ดังนี้

กราว	ออกเสียงว่า	กรอ-อา-วอ-กราว
คลอง	ออกเสียงว่า	คลอ-ออ-งอ-คลอง

๔. อักษรนำประเภทคำที่มีอักษรสูงหรืออักษรกลางนำอักษรต่ำเดี่ยว เช่น สนาม ฉลอง ตลาด เป็นต้น อาจอ่านแบบใดแบบหนึ่ง เช่น

๔.๑ อ่านเรียงตัวอักษรของคำ เช่น สนาม

สนาม	ออกเสียงว่า	สอ-นอ-อา-มอ-สนาม
------	-------------	------------------

๔.๒ อ่านอักษรนำแล้วจึงสะกด เช่น สนาม

สนาม	ออกเสียงว่า	สะหนอ-อา-มอ-สนาม
------	-------------	------------------

๔.๓ อ่านเทียบเสียง เช่น

นาม - สนาม

ลอง - ฉลอง

ลาด - ตลาด

หมายเหตุ แม้ว่าจะมีวิธีอ่านอักษรนำได้หลายวิธี แต่ครูควรเลือกวิธีใดวิธีหนึ่งเพียงวิธีเดียว ที่เห็นว่าเหมาะสม และเพื่อไม่ให้นักเรียนสับสนควรใช้วิธีเดียวตลอดทุกชั้นปีที่เรียน

ข้อปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

๑. ต้องสอนทุกครั้งที่นักเรียนเรียนคำใหม่ที่เป็นคำพื้นฐาน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๒ หรืออาจถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ว่ายังจำเป็นต้องสอนหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของนักเรียน

๒. ควรสอนจากง่ายไปหายาก คือ สอนจากคำที่เป็นตัวสะกดในมาตราแม่ ก กา คำที่มีตัวสะกดตรงตามมาตรา และคำที่สะกดไม่ตรงมาตรา ตามลำดับ และต่อด้วยคำที่มีลักษณะซับซ้อน เช่น คำที่เป็นอักษรนำ คำที่มีตัวการ์นต์ เป็นต้น

๓. ควรเน้นเรื่องการออกเสียงแจกลูกสะกดคำ ทั้งแบบเห็นจากบัตรคำหรือที่ครูเขียนบนกระดานดำ หรือจากหนังสือเรียน และการฝึกแจกลูกแบบปากเปล่า (ไม่เห็นคำ) จนสามารถอ่านแจกลูกได้อย่างคล่องปาก

๔. ควรตระหนักเสมอว่า การสอนแจกลูกและการสะกดคำที่ถูกต้องต้องเป็นการออกเสียง ไม่ใช่การแยกตัวพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ลงในตารางแจกลูกคำเพราะเป็นเพียงการจำแนกตัวอักษรที่เป็นส่วนประกอบของคำเท่านั้น

๕. อ่านแจกลูกและสะกดคำ มีวิธีอ่านได้หลายแบบ แต่ครูควรใช้วิธีการอ่านแบบใดแบบหนึ่ง และใช้แบบเดิมไปตลอด จนเมื่อนักเรียนอ่านได้คล่องก็ไม่จำเป็นต้องใช้วิธีอ่านแบบแจกลูกสะกดคำอีกต่อไป

๖. การสอนแจกลูกสะกดคำแต่ละครั้งไม่ควรใช้เวลาอ่านนานเกินไป เพราะจะทำให้นักเรียนเหนื่อยและเบื่อหน่ายและควรสอนควบคู่กับการสอนอ่านเป็นคำ และอ่านเป็นประโยคด้วยเพื่อให้นักเรียนรู้สึกสนุกและเรียนอย่างมีความหมาย

๗. การสอนอ่านคำและอ่านประโยคในบทเรียน ครูควรรู้จักเลือกคำที่จะนำมาให้อ่านแบบแจกลูกสะกดคำ ไม่จำเป็นต้องอ่านแจกลูกและสะกดคำทุกคำในบทเรียน แต่ควรเลือกคำพื้นฐานที่นักเรียนต้องเรียนพยัญชนะใหม่ สระใหม่ มาให้อ่านแบบแจกลูกคำ

๘. การสอนแจกลูกและสะกดคำ จะใช้มากกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑-๒ เมื่อขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ นักเรียนมีพัฒนาการอ่านมากขึ้น การอ่านแบบแจกลูกควรลดลง อาจเหลือเพียงการอ่านสะกดคำเท่านั้น เพื่อให้เขียนหนังสือไม่ผิด เมื่อนักเรียนอ่านคำได้เองแล้วจึงควรเลิกการสะกดคำ

แนวการวัดและประเมินผล

ครูสามารถดำเนินการได้ทั้งขณะสอนและสิ้นสุดการสอนโดยใช้วิธีการและเครื่องมือ ดังนี้

๑. การสังเกต ในการสังเกตนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการ สังเกตขณะที่นักเรียนอ่านแจกลูกสะกดคำ หรือสังเกตการใช้นิ้วมือเขียนรูปตัวอักษรของคำที่อ่าน ซึ่งครูควรบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน ในแบบสังเกตที่เตรียมไว้

๒. การทดสอบระหว่างชั่วโมงสอน ครูอาจสร้างแบบทดสอบให้นักเรียนเติมพยัญชนะหรือสระ ที่ขาดหายไปหรือให้นักเรียนจำแนกคำในตารางแจกลูก

๓. การสอบถาม ครูอาจตั้งคำถามให้นักเรียนตอบปากเปล่าเกี่ยวกับตำแหน่งของสระ รูปร่าง ของสระ หรือให้นักเรียนเขียนคำใหม่ที่ใช้พยัญชนะ สระ หรือตัวสะกดเหมือนกับคำที่ได้เรียนไปแล้ว หรือคำที่ครูกำหนดให้

